



شورای عالی حوزه ی علمیه ی قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران استان مرکزی

مدرسه ی علمیه ی حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) شهرستان دلیجان

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان تحقیق:

نقش عمروعاص در تحولات جامعه اسلامی

استاد راهنما:

سرکار خانم رضی

استاد داور:

جناب استاد مرتضوی

پژوهشگر:

مریم شفیعی

تابستان ۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



شورای عالی حوزه ی علمیه ی قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران استان مرکزی

مدرسه ی علمیه ی حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) شهرستان دلجان

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان تحقیق:

نقش عمروعاص در تحولات جامعه اسلامی

استاد راهنما:

سرکار خانم رضی

استاد داور:

جناب استاد مرتضوی

پژوهشگر:

مریم شفیعی

تابستان ۹۶

تحمیدیه

ستایش برای خداست... آن نخستین بی آغاز و واپسین بی انجام، ستایش برای خداست که
خود را به ما شناساند و شیوه سپاسگزاری از خود را به ما آموخت و درهای علم به پروردگارش را به روی ما
گشود و ما را به اخلاص و رزیدن به توحید خود رهنمون ساخت.
ای خداوند، زبانم را به حمد خود و شکر خود و ذکر خود گویا کن و دریچه های دلم را در برابر مقاصد دین خود
بگشای.

خدا یا چنان کن سرانجام کار
تو خوشنود باشی و ما رسگار

تقدیم:

به پیشگاه آخرین ذخیره الهی، حضرت بقیة الله الاعظم (عجل الله)

سلام بر تو ای سرسبزی بهارم!

سلام بر تو ای غایت آرزوی بشر!

سلام بر تو ای مهربان ترین و بخشنده ترین!

ای نهایت امید!

فهرست منابع

*قرآن

*نهج البلاغه

۱. آیتی ، محمد ابراهیم ، تاریخ پیامبر اسلام محمد (صلی الله علیه وآله وسلم) ، تجدید نظر و اضافات ابوالقاسم گرجی ، چاپ ششم ، مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران ، پاییز ۱۳۷۸ .
۲. ابراهیم حسن ، حسن ، تاریخ سیاسی اسلام ، ترجمه ابوالقاسم پاینده ، جلد ۱ ، چاپ ۵ ، تهران : انتشارات بدرقه جاویدان ، ۱۳۹۲ .
۳. ابن ابی الحدید ، جلوه تاریخ در شرح نهج البلاغه ، ترجمه محمود مهدوی دامغانی ، جلد اول ، چاپ اول ، تهران : نشر نی ، بی تا .
۴. ابن ابی یعقوب ، احمد (ابن واضح یعقوبی) ، تاریخ یعقوبی ، ترجمه محمد ابراهیم آیتی ، جلد اول ، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی ، بی تا .
۵. ابن اثیر ، عزالدین ، تاریخ کامل ، ترجمه سید حسین روحانی ، جلد دوم ، چاپ سوم ، انتشارات اساطیر ، بی تا .
۶. ابن جریر طبری ، محمد ، تاریخ طبری (تاریخ الرسل والملوک) ، ترجمه ابوالقاسم پاینده ، جلد چهارم و پنجم ، چاپ دیبا ، تهران : انتشارات اساطیر ، ۱۳۹۰ .
۷. ابن جوزی ، سبط ، تذکره الخواص (شرح حال و فضایل خاندان نبوت علیهم السلام) ، محمد رضا عطایی ، مشهد : آستان قدس رضوی ، ۱۳۷۹ ش .
۸. ابن حسین مسعودی ، ابوالحسن علی ، مروج الذهب ، ترجمه ابوالقاسم پاینده ، جلد اول ، چاپ چهارم ، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ، بی تا .

۹. ابن داوود دینوری ، ابو حنیفه احمد ، اخبار الطوال ، ترجمه محمود مهدوی دامغانی ، چاپ چهارم ، تهران : نشر نی ، ۱۳۷۱ ش.
۱۰. ابن عبدالله الحموی ، شهاب الدین ابو عبدالله یاقوت ، معجم البلدان ، جلد ۵ ، بیروت : دار صادق ، ط الثانیه ، ۱۹۹۵ .
۱۱. ابن عبدالله بن عبدالحکم بن اعین القرشی المصری ، ابی القاسم عبدالرحمن ، فتوح مصر والمغرب ، محقق شارلز تورّی ، جلد ۲ ، نشر مکتبه الثقافه الدینیّه ، ۱۴۱۵ هجری .
۱۲. ابن عبدالله بن محمد بن عبدالبر ، ابو عمر یوسف ، الاستیعاب فی معرفه الاصحاب ، محقق علی محمد البجاوی ، قسم الثالث ، بیروت : دارالجلیل ، ط الاولى ، ۱۴۱۲ هجری قمری / ۱۹۹۲ میلادی.
۱۳. ابن عمرو اقدی ، محمد ، مغازی ، تاریخ جنگهای پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) ، ترجمه محمود مهدوی دامغانی ، جلد دوم ، تهران : چاپخانه مجتمع دانشگاهی ادبیات و علوم انسانی ، ۱۳۶۲ .
۱۴. ابن محمد همدانی ، رفیع الدین اسحاق (قاضی ابرقوه) ، سیرت رسول الله مشهور به سیره النبی (ابن هشام) ، با مقدمه و تصحیح اصغر مهدوی ، جلد ۱ ، تهران : نشر خوارزمی ، بی تا .
۱۵. ابن مزاحم منقری ، نصر ، وقعہ صفین ، ترجمه پرویز اتابکی ، چاپ دوم ، تهران : انتشارات آموزش انقلاب اسلامی ، بی تا .
۱۶. امینی نجفی ، عبدالحسین ، عمر وعاص بحثی برگرفته از کتاب الغدیر اثر علامه امینی (رحمه الله علیه) تدوین ، تحقیق و ترجمه محمد حسن شفیعی شاهرودی ، چاپ اول ، قم : مؤسسه میراث نبوت ، بی تا .
۱۷. انوری ، حسن ، فرهنگ بزرگ سخن ، جلد اول وسوم ، چاپ پنجم ، تهران : انتشارات سخن ، ۱۳۸۱ .
۱۸. ————— ، فرهنگ کوچک سخن ، تهران : انتشارات سخن ، ۱۳۸۱ .

۱۹. پیشوایی ، مهدی ، سیره پیشوایان (نگرشی بر زندگانی اجتماعی ، سیاسی و فرهنگی امامان معصوم (علیه السلام) ، چاپ هشتم ، نشر مؤسسه تحقیقاتی و تعلیماتی امام صادق (علیه السلام) ، بی تا .
۲۰. جعفریان ، رسول ، تاریخ سیاسی اسلام ، تاریخ خلفا از رحلت پیامبر تا زوال امویان ، جلد ۲ چاپ هفتم ، تابستان ۱۳۸۷ ، انتشارات دلیل ما ، بی تا .
۲۱. ————— ، تاریخ وسیره امیر مؤمنان علی بن ابیطالب (علیه السلام) ، چاپ ششم ، تابستان ۱۳۹۱ ، قم : انتشارات دلیل ما ، ۱۳۸۰ .
۲۲. حیدری ، محسن ، سبحانی ، جعفر ، حزب علوی و حزب اموی (تفسیر موضوعی نهج البلاغه پیرامون بنی امیه) ، قم : دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ، بی تا .
۲۳. دوانی ، علی ، تاریخ اسلام از آغاز تا هجرت ، انتشارات اسلامی ، ۱۳۸۹ .
۲۴. دورانت ، ویل ، دورانت ، آریل ، تاریخ تمدن ، ترجمه احمد بطحایی و دیگران ، جلد ۴ ، چاپ ششم ، ۱۳۷۸ ، تهران : انتشارات علمی و فرهنگی ، بی تا .
۲۵. رسولی محلاتی ، سید هاشم ، تاریخ اسلام ، زندگینامه علی امیر المؤمنین ، فاطمه زهرا و امام حسن مجتبی (علیه السلام) ، تهران : دفتر نشر فرهنگ اسلامی ، بی تا .
۲۶. سبحانی ، جعفر ، فرازهایی از تاریخ پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله وسلم) ، چاپ هجدهم ، نشر مشعر ، بهار ۱۳۸۵ .
۲۷. ————— ، فروغ ولایت ، تاریخ تحلیلی زندگانی امیر مؤمنان علی (علیه السلام) ، قم : انتشارات مؤسسه امام صادق (علیه السلام) ، بی تا .
۲۸. سلیم بن قیس هلالی عامری کوفی ، ابو صادق ، اسرار آل محمد (علیهم السلام) ، ترجمه اسماعیل انصاری زنجان خویینی ، چاپ الهادی ، نشر الهادی ، بی تا .

۲۹. شهیدی ، سید جعفر ، علی از زبان علی یا زندگانی امیر مؤمنان علی (علیه السلام) ، چاپ دوازدهم ، دفتر نشر فرهنگ اسلامی ، بی تا .
۳۰. صدری افشار ، غلامحسین ، حکمی نسرين ، حکمی نسترن ، فرهنگ معاصر ، فرهنگنامه فارسی واژگان واعلام ، جلد ۱ ، بی جا ، بی تا .
۳۱. طالبیان ، محمد ، « فتح مصر به دست مسلمانان » ، فصلنامه مشکوة ، شماره ۵۵ ، پایگاه اطلاع رسانی حوزه ، تاریخ انتشار : ۱۳۸۸/۸/۳ .
۳۲. طباطبایی ، سید محمد حسین ، شیعه (مجموعه مذاکرات با پرفسور هانری کربن استاد دانشگاه سوربن پاریس) ، قم : انتشارات هجرت ، بی تا .
۳۳. طقوش ، محمد سهیل ، دولت امویان ، ترجمه حجت الله جودکی ، قم : پژوهشگاه حوزه و دانشگاه ، بی تا .
۳۴. عمید ، حسن ، فرهنگ فارسی عمید ، سرپرست تألیف و ویرایش : فرهاد قربانزاده ، جلد ۱ چاپ دوم ، انتشارات اشجع ، بی تا .
۳۵. غزالی مصری ، محمد ، فقه السیره ، ترجمه وتحقیق سید محمد طاهر حسینی ، چاپ اول تهران : نشر احسان ، ۱۳۷۸ .
۳۶. قرشی ، سید علی اکبر ، خاندان وحی ، زندگانی چهارده معصوم ، چاپ سوم ، نشر دارالکتب الاسلامیه ، ۱۳۷۳ .
۳۷. مسعود ، جبران ، فرهنگ دو زبانه رائدالطلاب ، ترجمه عبدالستار قمری ، چاپ اول ، بی جا ۱۳۷۹ .
۳۸. مطهری ، مرتضی ، جاذبه ودافعه علی (علیه السلام) ، قم : انتشارات صدرا ، بی تا .
۳۹. _____ ، سیری در سیره ائمه اطهار (علیهم السلام) ، انتشارات صدرا ، بی تا .

۴۰. معین ، محمد ، فرهنگ فارسی معین ، جلد ۱ ، چاپ بیست و پنجم ، انتشارات امیرکبیر بی تا.

۴۱. میرزایی ، سید مهدی ، تاریخ زندگانی امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) ، چاپ اول ، ۱۳۹۰ نشر مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر ، بی تا .

۴۲. نظری منفرد ، علی ، تاریخ اسلام از امام علی امیر المؤمنین (علیه السلام) از حکومت تا شهادت ، چاپ دوم ، انتشارات جلوه کمال ، بی تا .

۴۳. ————— ، قصه کوفه تاریخ زندگی امام امیر المؤمنین علی (علیه السلام) از هجرت به کوفه تا شهادت ، چاپ یازدهم ، قم : انتشارات سرور ، ۱۳۹۴ .

۴۴. ————— ، قصه هجرت تاریخ زندگی و سیره رسول خدا حضرت محمد مصطفی (صلی الله علیه وآله وسلم) ، قم : انتشارات سرور ، بی تا .